

Från jord till bord

(from Farm to Fork – F2F)

Analys av Per Bodin, Camilla Burman, Bengt Johnsson m.fl.

Foto: Knut Per Hasund

Strategin Från jord till bord...

- ... samlar olika instrument/incitament för att nå ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem.
- ... omfattar hela livsmedelskedjan inklusive förpackningsindustrin och slutkonsument.
- ... har tydliga hänvisningar till pågående pandemin och lågkonjunkturen

Siffersatta mål

Kommissionen sätter i Farm to Fork följande siffersatta mål fram till 2030.

	Kommissionen kommer vidta åtgärder som ska bidra till:
Växtskyddsmedel	en minskning av: <ul style="list-style-type: none">• den totala användningen bekämpningsmedel med 50%• risken med kemiska bekämpningsmedel med 50%• användningen av bekämpningsmedel med hög risk med 50%
Växtnäringsämnen	en minskning av: <ul style="list-style-type: none">• näringsförlusterna med minst 50 %• användningen av gödselmedel med minst 20 %
Antibiotikaanvändning	en minskning av <ul style="list-style-type: none">• användningen av antimikrobiella medel till produktionsdjur och vattenbruk med 50 %
Ekologisk produktion	att uppnå målet om: <ul style="list-style-type: none">• att minst 25 % av EU:s jordbruksareal ska vara ekologiskt jordbruk
Bredband	att nå målet om: <ul style="list-style-type: none">• 100 % tillgång till snabbt bredband i landsbygdsområdet (till 2025)

Tydlig konsekvensanalys saknas

Foto: Knut Per Hasund

- Minskad användning av insatsvaror som handelsgödsel och kemiska bekämpningsmedel kan kortsiktigt leda till minskad produktion.
- För att vara trovärdig bör F2F väga de positiva miljöeffekterna mot effekter på t.ex.
 - konkurrenskraft,
 - livsmedelsförsörjning,
 - global miljöpåverkan.

Siffersatta mål forts.

- Centralt fastställda siffersatta mål riskerar att få låg acceptans bland dem som ska genomföra förändringarna.
- Risk för urvattning finns
- Siffersatta mål för utbud och efterfrågan kan störa marknaden
- Konkurrenskraftig produktion riskerar att trängas undan

Sverige redan långt framme

- Minskad användning av kemiska växtskyddsmedel
- Förbättrat djurskydd
- Låg antibiotikaanvändning

Foto Jonas Forsberg, IBL

Det är avgörande hur målen definieras. Kommer det t.ex. vara individuella mål per land, eller på EU-nivå?

Inte en ursäkt för protektionism

Om reglerna i EU skärps kan andra länder få svårare att importera livsmedel till EU. Strategin får inte användas som en ursäkt för ökad protektionism.

Foto: Knut Per Hasund

Konkurrenskraft

- Producenterna kan få högre kostnader på kort sikt och försämra konkurrenskraften gentemot andra delar av världen.
- EU har möjlighet att gå före övriga delar av världen och genomföra förändringar som även de kommer att behöva göra på sikt.
- Hela livsmedelskedjan måste ta sitt ansvar och samarbeta. Primärproducenterna har ofta en svag ställning och behöver hjälp i omställningen.
- Handelsnormerna föreslås ses över, och SJV vill då att det är tydligt vad som är syftet med handelsnormerna.

I relation till CAP

- Målen som satts upp för CAP stämmer väl överens med målen i F2F
- F2F ska avspeglas i CAP genom MS strategiska planer
- F2F omfattar en större del av livsmedelskedjan än CAP, vilket kan göra att CAP utvidgas. Det är inte önskvärt enligt svenska ståndpunkter.
- De förslag som ingår i F2F ligger väl i linje med hur Sverige

Foto: Knut Per Hasund

Kopplingar till Livsmedelsstrategin

- F2F har tydligare miljöfokus, och betonar folkhälsoaspekten och konsumtionsvanor mer.
- Livsmedelsstrategin är en tydlig tillväxtstrategi medan F2F kan ses som en omställningsstrategi.
- Grundläggande för livsmedelsstrategin är att alla parter i livsmedelskedjan involveras. Samverkan är en röd tråd. I F2F finns mer ett ovanifrån-perspektiv och genomförandet bygger mer på regler och lagstiftning än samverkan. Delaktigheten riskerar att bli mindre.

